

داماد جدید برای عجوزه ۷۰ ساله اعراب

احمد ابوالغیظ، دیپلمات کهنه‌کار و به همان اندازه پر حاشیه مصری، روز گذشته رسماً سکان هدایت اتحادیه عرب را به دست گرفت و بر کرسی دبیرکلی آن تکیه زد.

به گزارش آران نیوز: وزرای خارجه کشورهای عضو اتحادیه عرب اسفندماه گذشته ابوالغیظ، وزیر خارجه حکومت دوران حسنی مبارک، را به عنوان دبیرکل جدید این اتحادیه انتخاب کردند. ابوالغیظ 74 ساله در حالی جانشین نبیل العربی شد که هر دو قبلاً وزیر خارجه مصر بوده‌اند.

انتخاب ابوالغیظ واکنش‌های گسترده و منفی زیادی را در میان ملت‌های جهان عرب به دنبال داشت زیرا اولاً او یکی از مهره‌های حسنی مبارک، دیکتاتور مخلوع مصر، بود که دیدگاه‌هایی ضد موج بیداری اسلامی و انقلاب‌های عربی داشت. ثانیاً او دارای سیاست‌هایی سختگیرانه و منفی علیه محور مقاومت و گروه‌های جهادی فلسطین است و بیشترین سختگیری‌ها علیه فلسطینی‌ها از سوی مصر در دوران وزارت او رخ داده بود. در نهایت آنکه او ارتباطات گسترده و نزدیکی با سران و سیاستمداران اسرائیلی داشته و دارد.

از جمله مواضع سیاسی جنجالی و نفرت‌برانگیز ابوالغیظ، می‌توان به موضع وی در سال ۲۰۰۸ میلادی اشاره کرد که همزمان با حمله رژیم صهیونیستی به غزه، با زیبایی لیونی، وزیر خارجه وقت رژیم صهیونیستی، دیدار کرد و در کنفرانس مطبوعاتی در کنار او مقابل رسانه‌ها ظاهر شد؛ نشستی که در آن لیونی آغاز حمله اسرائیل به غزه را اعلام کرد.

اتحادیه فشل اعراب

اتحادیه عرب که در سال 1945 با شرکت 8 کشور عربی در مصر تشکیل شد پس از 71 سال، از اهداف خود در حمایت از منافع کشورهای عربی و رفع اختلافات داخلی اعراب دور شده است.

نخستین دبیرکل اتحادیه عرب عبدالرحمن عزام باشا، پدر بزرگ مادری ایمن

الظواهری (رهبر فعلی القاعده)، از 1945 تا 1952 این سمت را بر عهده داشت و توانست شأن و جایگاه این اتحادیه را ارتقا دهد. پس از او دبیران کل اتحادیه عرب به ترتیب عبارتند از: محمد عبدالقادر حسونه (1952 تا 1972)، محمود ریاض (1972 تا 1979)، الشاذلی القلیبی (1979 تا 1990)، احمد عصمت عبدالمجید (1991 تا 2001)، عمرو موسی (2001 تا 2011) و نبیل العربی (2011 تا 2016).

در طول عمر 71 ساله اتحادیه عرب، به‌طور سنتی دبیرکل آن از مصر انتخاب می‌شود زیرا دبیرخانه اتحادیه عرب با داشتن 2 هزار کارمند در قاهره قرار دارد. تنها از 1979 تا 1990 و به دلیل امضای قرار داد «کمپ دیوید» توسط انور سادات، رئیس‌جمهوری وقت مصر، مقر این اتحادیه به پیشنهاد دولت سوریه، عراق و الجزایر از قاهره به کشور تونس انتقال یافت و تنها دبیرکل غیر مصری این اتحادیه، الشاذلی القلیبی از کشور تونس بود.

انتخاب احمد ابوالغیظ شاید آخرین میخ بر تابوت این عجوزه 71 ساله جهان عرب تلقی شود زیرا او یکی از نزدیک‌ترین سیاستمداران مصری به رژیم صهیونیستی و از مخالفان شدید جنبش‌های جهادی فلسطین است. از آنجایی عربستان، کویت، امارات، قطر و بحرین بیش از 80 درصد بودجه سالانه یک میلیارد دلاری اتحادیه عرب را تأمین می‌کنند، از نوعی حق وتو در برخوردار هستند. تنها در دوران دبیرکلی عمرو موسی، اتحادیه عرب توانست تا اندازه‌ای موضع‌گیری‌های متوازن در برابر سیاست‌های تجاوزگرانه رژیم صهیونیستی اتخاذ کند اما در دوران دبیرکلی نبیل العربی، این اتحادیه به شدت تضعیف شد. عملکرد اتحادیه عرب از سال 2011 کاملاً همسو با سیاست‌های رژیم صهیونیستی و آمریکا بوده است.

ماشین تأیید سیاست‌های عربستان

یکی دیگر از چالش‌های مهم این اتحادیه بحران‌های فراگیر و جدی در جهان عرب است. جنگ در سوریه در رأس این بحران‌ها قرار دارد و اتحادیه عرب با وجود مواضع تندی که بر ضد حکومت سوریه اتخاذ کرده، در عمل از این بحران به حاشیه رانده شده و تنها نقش تأییدکننده کلامی سیاست‌ها و اعمال عربستان سعودی را ایفا می‌کند و نمی‌تواند نقشی فعال و مؤثر در حل این بحران ایفا کند چون اساساً در این مسیر حرکت نمی‌کند.

جنگ در یمن نیز وضع مشابهی دارد و باز در یک طرف آن عربستان سعودی است که با نفوذ خود اتحادیه عرب را در عمل به وزارت خارجه خود بدل کرده است. برای مردم بحرین، عراق، لیبی و لبنان هم آبی از این اتحادیه گرم نمی‌شود.

یک کارشناس مسایل جهان عرب در این باره می‌گوید: اتحادیه عرب در عمل، از سال‌ها پیش به این سو وجود ندارد و این سازمان دچار یک مدیریت فردی شده و تحت سلطه کشورهای رفته است که با پول خود آن را در اختیار گرفته‌اند. مصیب نعیمی می‌افزاید: اهمیت اتحادیه عرب از زمان حمله صدام به کویت و ناتوانی این اتحادیه در اتخاذ یک موضع درست و قاطع از بین رفت؛ ضمن اینکه مصوبات آن صرفاً جنبه مشورتی دارد و کشورهای عرب ملزم به تبعیت و اجرای آن نیستند. این کارشناس مسایل جهان اسلام با بیان اینکه اتحادیه عرب سال‌هاست که در جهان و مجامع بین‌المللی جایگاه قابل‌اعتنایی ندارد، خاطرنشان می‌کند: از نوع انتخاب دبیران کل این اتحادیه پیداست که این سازمان، فرمایشی و در خدمت اهداف برخی

قدرت‌های عربی است. انتخاب ابوالغیظ در شرایط موجود منطقه و بحران‌های جاری در جهان عرب نشان می‌دهد که عربستان سعودی به دلیل از دست‌دادن جایگاه بین‌المللی و ناتوانایی در جلب همراهی قدرت‌های جهانی با سیاست‌های خود، درصدد به‌کارگیری اتحادیه عرب برای پیشبرد برنامه‌های منطقه‌ای خویش است؛ مانند آنچه در مورد یمن و بحرین به اسم اجماع عربی انجام داده است.